

Práca rozhodcu na trati

Základné princípy a praktický postup
pre súťaž SLA 3D

Krátka 30-minútová prezentácia
podľa príručky rozhodcu

Jana Harabinová, 15.03.2026

Vykonávací pokyn Príručka rozhodcu SLA 3D

RIADIACI DOKUMENT SLOVENSKEJ LUKOSTRELECKEJ ASOCIÁCIE 3D			Dostupnosť: Verejný dokument Hierarchická úroveň: 3/3
Verzia	Spracoval	Dátum účinnosti	Zmeny
0.1	Dušan Francú	Pracovná verzia	
0.2	Dušan Francú	16.2.2024	Doplnený spôsob získania Osvedčenia rozhodcu

Čo je úloha rozhodcu

Rozhodca nie je len kontrolór. Je to človek, ktorý má na starosti tri veci:

- bezpečnosť na trati
- regulárnosť súťaže
- pokojné riešenie sporných situácií

Musí mať naštudované 4 dokumenty:

Súťažný
poriadok

Bezpečnostná
smernica

Kontrola
náradia

Stavba trate
a cvičnej strelnice

Hlavný rozhodca rozhoduje záväzne. Pomocný rozhodca rieši situáciu na mieste a pri rozpore volá hlavného.

Pred súťažou: kontrola trate

Ak trať nie je bezpečná alebo regulárna, rozhodca to musí zastaviť ešte pred otvorením súťaže.

Bezpečnosť

- ▣ zásah nesmie ohroziť inú časť trate ani verejný priestor
- ▣ pozícia strelca musí byť stabilná a bezpečná
- ▣ stopka musí byť mimo rizika zásahu

Regulárnosť

- ▣ kvalita terča, zón a správne označenie kill zóny
- ▣ viditeľnosť terča od všetkých kolíkov
- ▣ rovnaké podmienky pri dvojiciach kolíkov

3. Činnosť rozhodcu počas priebehu súťaže

Táto kapitola obsahuje praktické odporúčania pre rozhodcu, ktoré sa osvedčili pri plnení jeho poslania v zmysle článku 2.4 súťažného poriadku.

3.1. Kontrola trate pre súťažou

Kontrola stanovišť z hľadiska bezpečnosti

1. Je vylúčená možnosť zasiahnuť oblasť výskytu osôb? (iná časť trate, verejná cesta a pod.)
2. Je pozícia strelca bezpečná? Nehrozí zošmyknutie, pád počas výstrelu a pod.?
3. Je stopka v bezpečnej vzdialenosti a v bezpečí proti zásahu (najmä ak stopka nemôže byť vyslovene za červeným kolíkom)?

Kontrola stanovišť z hľadiska regulárnosti

1. Kvalita terča, rozpoznateľnosť jednotlivých zón
2. Obrázok s platnou kill zónou (ak sú na terči dve kill zóny)
3. Viditeľnosť terča podľa platných pravidiel od všetkých kolíkov
4. Rovnakosť terčov vo dvojiciach (pri terčoch s dvoma viditeľnými kill zónami je vyznačenie platnej kill zóny výrazne žiaduce)
5. Pri dvojiciach kolíkov rovnaké podmienky – uhol, osvetlenie pozície strelca, obťažnosť postavenia (svah, prekážky a pod.)

Ak sa chyba nedá odstrániť do štartu, stanovište sa vyradí a vyznačí sa to aj na bodovacích lístkoch.

Otvorenie súťaže

1. Pravidlá

- ☑ povedať, podľa akej verzie sa súťaží
- ☑ upozorniť na národné úpravy
- ☑ pripomenúť právomoc kapitána skupiny

2. Sporné body

- ☑ pozícia pri kolíku
- ☑ čiarový zásah = vyššia zóna pri dotyku čiary
- ☑ sporný zásah rieši väčšina skupiny potvrdená kapitánom

3. Bezpečnostné poučenie

- ☑ mieriť len na terče
- ☑ nenaťahovať luk mimo povolenej pozície
- ☑ žiadny pohyb v protismere
- ☑ rešpektovať pokyny rozhodcov
- ☑ žiadny alkohol a zakázané látky

Toto poučenie je povinné. Keď sa odbije, rozhodca si koleduje o chaos na trati.

Na trati počas súťaže

Rozhodca má byť viditeľný, pohyblivý a zapisovať si všetko podstatné. Každé stanovište by malo byť skontrolované aspoň 2x.

- ☑ postoj pri kolíku a dodržanie časového limitu
- ☑ povinnú rotáciu v skupine
- ☑ správanie sa skupiny: hlučnosť, fajčenie, pohyb so založeným šípom
- ☑ správny zápis bodov a vyplnenie kariet
- ☑ správny odchod skupín z trate po dostrieľaní

7. Zákaz fajčenia v celom priestore súťaže vrátane trate, mimo vyhradených miest: a) s vyhradeným miestom pre fajčenie v blízkosti zhromažďiska b) s výnimkou vyhradených miest pre fajčenie na trati. Porušenie zákazu fajčenia mimo vyhradených miest sa trestá zápisom napomenutia alebo vylúčením zo súťaže.
8. Povinnosť upozorniť najbližšiu osobu z organizačného štábu alebo riaditeľa súťaže na cudzie osoby pohybujúce sa na trati súťaže.

3.3. Kontrolná činnosť na trati počas súťaže

Hlavný rozhodca môže stanoviť pomocným rozhodcom oblasti ich činnosti podľa vlastného uváženia rozsah ich činnosti,

- úseky trati, na ktorých majú pôsobiť,
- priority kontrolnej činnosti (na čo sa majú zvlášť sústrediť).

Berie pritom do úvahy špecifiká konkrétnej trate, terénu, možnosti pozorovať z diaľky viacero stanoviščí, počtu skupín a ich veľkosti, výskyt strelcov so zisteným sklonom porušovať pravidlá (boli voči nim v blízkej minulosti uplatnené sankcie).

Kontrolná činnosť na trati sa začína pri rozchode strelcov na trať.

Hlavný rozhodca (ak má pomocných rozhodcov, tak spolu s nimi) sa majú **pohybovať po trati jednotlivo** v záujme pokrytia čo najväčšej časti trate.

Musia byť vybavení **zápisníkom**, kam **zaznamenajú zistenia**, ktoré po súťaži hlavný rozhodca zapíše do zápisu o súťaži.

Ďalej musia byť **vybavení mobilnými telefónmi** s číslami ostatných rozhodcov v zozname, aby sa mohli navzájom rýchlo kontaktovať.

V čase tesne pred prvým výstrelom rozhodcovia **skontrolujú**, či sú **skupiny na stanovištiach**, najmä či niektorá neblúdi.

Počas súťaže by malo byť **každé stanovište trate skontrolované minimálne dva razy**.

Rozhodca môže kontrolovať priamo na stanovišti, alebo vzdialene, prípadne aj s použitím ďalekohľadu. Avšak pri vzdialenom pozorovaní je problematické udeľovať sankcie (tie treba udeľovať bezprostredne po zistení).

Čo je vhodné kontrolovať:

1. Postoj pri kolíku: podľa HDH IAA dotyk, podľa WA 1m polkruh za kolíkom.
2. Dodržanie časového limitu na výstrel :
  - 90 sekúnd od nástupu ku kolíku po výstrel (súťaž podľa pravidiel HDH -IAA pravidiel)
  - 120 sekúnd od nástupu ku kolíku pre 2 výstrelv (súťaž podľa pravidiel WA)

Sankciu treba dať hneď po zistení. Pri vzdialenom pozorovaní je dokazovanie slabšie.

Sankcie: primerane a bez emócií

Upozornenie

nevedomá chyba bez väčšieho dopadu

Napomenutie

prvé porušenie pravidiel alebo bezpečnosti

Vylúčenie zo súťaže

opakované alebo závažné vedomé porušenie

Návrh na pozastavenie členstva

ak problém pokračuje aj po vylúčení

Pri udeľovaní sankcie rozhodca:

- ☑ povie priestupok
- ☑ uvedie dokument a článok
- ☑ oznámi sankciu
- ☑ urobí zápis do karty a zápisníka

4.2. Postup pri udeľovaní sankcie

Upozornenie

Upozornenie má význam usmerňujúci a výchovný, vykonáva sa neformálnym tónom s vládym vysvetlením.

Napomenutie

Napomenutie je už formálna sankcia, ktorá sa zapisuje do bodovacej tabuľky aj do zápisu o priebehu súťaže. Udeľuje sa bezprostredne po udalosti.

Postup rozhodcu:

1. Rozhodca oznámi strelcovi akého priestupku sa dopustil, názov dokumentu a číslo článku, kde je porušené ustanovenie uvedené.
2. Rozhodca zapíše udelenie sankcie do bodovacej tabuľky sankcionovaného strelca.
3. Rozhodca zapíše udelenie sankcie do svojho zápisníka

Priklad: Napomenutie: Terč 18, 12:45, Robin Hood SVK9200, nafahovanie luku zhora

Vylúčenie zo súťaže

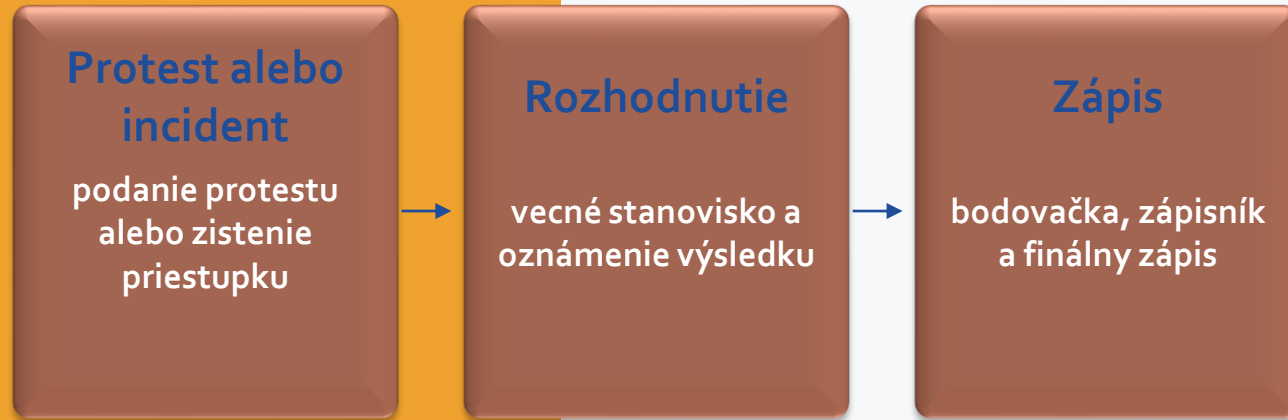
Vylúčenie zo súťaže je silná sankcia, ktorej udelenie si vyžaduje asertívny a formálny prístup. Zo strany sankcionovaného strelca sa dá očakávať emotívna reakcia, ktorú rozhodca nikdy nesmie opätovať.

Postup rozhodcu:

1. Oznámi strelcovi Akého priestupku sa dopustil, názov dokumentu a číslo článku, kde je porušené ustanovenie uvedené.
2. Oznámi strelcovi, že mu udeľuje sankciu vylúčenie zo súťaže.
3. Informuje ho, že proti jeho rozhodnutiu môže podať protest v zmysle článkov 5.5.4. a 5.5.5. Súťažného

Najväčšia chyba rozhodcu je hrať sa na policajta. Správny postup je vecný, pokojný a presný.

Protesty a zápis o priebehu súťaže

Porota pre protest: riaditeľ súťaže + hlavný rozhodca + zástupca SLA 3D / technický delegát.

Dobry zápis nie je formalita. Je to ochrana rozhodcu, organizátora aj súťažiacich.

Zápis o priebehu súťaže v 3D lukostrebe

Název súťaže: _____
 Dátum: _____
 Miesto: _____
 Pravidlá: Súťaže sa konajú v súlade so športovými predpismi, najmä predpismi SLA 3D v súlade so športovými predpismi SLA 3D.
 Hlavný rozhodca: _____
 Písmeno rozhodcu: _____
 Kontaktná osoba: _____
 Prílohy súťaže: _____

Udelené sankcie
 Účastníci súťaže: _____
 Prílohy: _____
 Miesto/Účastník a čas: _____
 Sankcie: _____

Protesty
 Dátum protestu: _____
 Miesto a čas: _____
 Prílohy: _____
 Stanoviská rozhodcu: _____
 prílohy: _____
 Odkazovanie: _____
 Názov súťaže: _____

Dátum: _____ Písomník hlavného rozhodcu: _____

5 zásad dobrého rozhodcu na trati

1 Bezpečnosť má vždy prednosť pred tempom súťaže.

2 Kontrola trate pred štartom šetrí polovicu problémov.

3 Zárok musí byť okamžitý, ale primeraný.

4 Rozhodca má byť pokojný, viditeľný a čitateľný.

5 Čo nie je zapísané, akoby sa nestalo.

Nájsť rovnováhu medzi rolou: rozhodca / strelec/ tréner/ kamarát/sprievodná osoba...

Administratíva:

- Zápis zo súťaže
- ZOPV podklad najneskôr do mesiaca po súťaži odoslanie do SLA 3D.

Keď sa toto dodrží, rozhodca je lukostrelcom/organizátorom oporou. Keď sa toto nedrží, je to zdroj konfliktov.

Ďakujem za pozornosť

